

Niet **DE BESTE BIJVERDIENSTE**

Kwantitatief onderzoek naar de discrepantie tussen de beloofde werktijden en vergoedingen van krantenbezorgers in Veenendaal.

SP VEENENDAAL

INHOUDSOPGAVE

Hoofdstuk/onderdeel	Pagina
Column "De Beste Bijverdienste"	3
Onderzoeksopzet/methodische verantwoording	4
Resultaten	5,6
Reacties (aanvullend)	7,8
Conclusies (voorlopig)	9
Aanbevelingen	

GEMAAKT DOOR:	
EINDREDACTIE	Jan Breur
DATAVERWERKING	
TEKSTEN	
VORMGEVING	
COLUMN	Baukje Hiemstra
FOTO TITELPAGINA	

ONDERZOEK SP NAAR KRANTENBEZORGERS

12 april 2014 | SP-afdeling Veenendaal is een onderzoek gestart naar de loonsituatie van dagbladbezorgers. De partij wil daarmee in kaart brengen hoe er met bezorgers wordt omgegaan. Wie kranten bezorgt, kan een enquête invullen op veenendaal.sp.nl.

Afdelingsvoorzitter Baukje Hiemstra, die zelf zestien jaar ochtendkrantenbezorger is geweest, vindt het hoog tijd dat er aandacht komt voor de wijze waarop er met bezorgers wordt omgegaan.

"Bezorgers wordt vaak nog niet eens betaald wat hen beloofd is," aldus Hiemstra, "laat staan dat het minimumloon in zicht komt. In mijn tijd als bezorger ontving ik op een gegeven moment 5 euro per uur, inclusief fietsvergoeding - en daar moest ik dan nog belasting over betalen." De SP wil dat er meer respect komt voor de bezorgers - vooral ook door hun werkgever.

"Nog los van het feit dat je sowieso respectvol met je werknemers moet omgaan, is de tijd dat krantenbezorger vooral een bijbaantje voor scholieren was voorbij. Gezien het tijdstip van de werkzaamheden mogen de meeste scholieren dat niet eens. Voor veel bezorgers maken de verdiensten een substantieel deel uit van het levensonderhoud."

De uitkomsten van het onderzoek zullen worden gedeeld met de SP-fracties in de Eerste- en Tweede Kamer. Of het recht op fatsoenlijk loon op korte termijn wettelijk wordt gewaarborgd is nog maar de vraag. Een meerderheid van VVD, D66, CDA en PVV heeft zich op 2 april j.l. in de Eerste Kamer uitgesproken tegen minimumloon voor bezorgers.

DE BESTE BIJVERDIENSTE

COLUMN BAUKJE HIEMSTRA

Je ziet ze gaan, dagbladbezorgers voorzien fietstassen met deze tekst. Tot vier weken geleden heb ik ook kranten bezorgd. Zestien jaar lang. Lekker vroeg op, de jaargetijden bewust meemakend. Heerlijk om de dag bewegend te beginnen. **Waarom ik dan gestopt ben?**

Er is weer opnieuw gereorganiseerd, en er moeten bezorgers weg. Omdat ik meer dan **3 promille** klachten heb gemaakt de laatste acht weken, moet ik wijken.

Ja, ik kan als ik wil wel naar depot Noord gaan, daar hebben ze nog wat bezorgers nodig. Ik heb er niet voor gekozen, want dat betekent twintig minuten om in de wijk te komen en twintig minuten om weer thuis te komen. Al met al veertig minuten, waar geen enkele vergoeding tegenover staat. Daartussen moet ik honderdtachtig kranten in de bus zien te krijgen.

Maar het is toch de beste bijverdienste?
Daar maken de bezorgers toch reclame voor?
Vergeet het maar!

Mij is destijds gezegd dat mijn wijk anderhalf uur tijd kost en de potentie heeft vaneen vergoeding van €320,- . De ervaring heeft geleerd dat mijn wijk gemiddeld twee uur per dag kost. De 320 euro heb ik niet vaak gezien. Die opbrengst is afhankelijk van het aantal keren dat er folders in de krant gestoken moeten worden en van het feit dat ik minder dan 3 promille klachten hebt. Heb ik als bezorger meer dan drie promille van deze klachten, dan krijg ik een strafkorting op mijn vergoeding van 25 procent.

In werkelijkheid komt het er op neer dat mijn wijk gemiddeld tweehonderdveertig euro oplevert. Dat is vijf euro per uur. Hierbij inbegrepen zit een vergoeding voor de fiets. Wel moet ik hier nog belasting over betalen. Kranten bezorgen, de best verdiende bijbaan? Vergeet het maar! Het is **SLAVENARBEID**.

Aan die uitbuiting wil ik niet langer mee doen.

ONDERZOEKSOPZET

(METHODISCHE VERANTWOORDING)

Doel:

Een inkijk bieden in de vergoedingen en de werkdruk van bezorgers van ochtendkranten in Veenendaal.

Onderzoekshypothese:

Er is een structurele discrepantie tussen de beloofde werktijden en vergoedingen van ochtendkrantenbezorgers.

Aanleiding:

Ervaringen van krantenbezorgers die SP-lid zijn, wijzen uit dat zij langere werktijden en kleinere vergoedingen ontvingen dan beloofd. SP-afdeling Veenendaal zag hierin reden om dit nader te onderzoeken.

Relevantie:

Werkgevers dienen fatsoenlijk om te gaan met hun werknemers. Helaas gebeurt dit niet altijd. De SP zet zich in voor menselijke waardigheid, gelijkwaardigheid en solidariteit voor alle mensen. Daar horen ochtendkrantenbezorgers ook bij! Het bezorgen van kranten is in toenemende mate een onderdeel van het levensonderhoud, en steeds minder een 'bijbaantje'. De werkdruk en vergoedingen raken dus steeds meer de levenskwaliteit van de bezorgers.

Vragenlijst:

Nr.	Vraag	Antwoordmogelijkhe(i)d(en)
x	Leeftijd	Open
1	Hoe laat moet je uit bed komen voor je krantenwijk?	Open
2	Uit hoeveel kranten bestaat je wijk ongeveer? (Ruwe schatting, ivm dagelijkse mutaties)	100-750, in stappen van 50.
3a	Hoeveel tijd staat er officieel voor je krantenwijk?	1u-4u, in stappen van een half uur.
3b	Hoe lang doe je daadwerkelijk over je krantenwijk?	1u-4u, in stappen van een half uur.
4	Hoe hoog is je maandelijkse vergoeding?	€100-€1.000, in stappen van €25
5	Wat voor contract heb je?	Keuze: Bezorg- of opdrachtovereenkomst Freelance-overeenkomst Arbeidscontract Geen overeenkomst (zwart werk) Weet ik niet
x	Wil je nog iets kwijt over je krantenwijk, dan kan dat in dit tekstveld.	Open

RESULTATEN

KWANTITATIEVE GEGEVENS UIT HET ONDERZOEK

Aantal respondenten $n=9$
Gemiddelde leeftijd *41,11 jaar; met een standaarddeviatie van 16,5*
(Bereik: 18 naar 59)

	Hoe laat moet je uit bed komen voor je krantenwijk? Uit hoeveel kranten bestaat je wijk ongeveer? (Ruwe schatting, ivm dagelijkse mutaties)								
HOE LAAT UIT BED	04:45:00	04:45:00	04:15:00	04:15:00	04:15:00	05:00:00	03:45:00	05:15:00	04:30:00
LEEFTIJD RESPONDENT	59	58	55	18	49	25	50	32	23
GROOTTE WYK IN AANTAL KRANTEN	150	150	150	200	200	150	150	200	150

	Discrepancie tussen officiële en daadwerkelijke looptijden		
	OFFICIEEL	DAADWERKELIJK	VERSCHIL
GEMIDDELDE	1,7	2,1	0,4
ST. DEV.	0,9	0,5	nvt
BEREIK	1,5 naar 3,0	1,5 naar 3,0	nvt

RESULTATEN

(VERVOLG)

	Hoogte maandelijkse vergoeding
GEMIDDELDE	277,78
ST. DEV.	76,49
BEREIK	150 naar 350

	Hoogte maandelijkse vergoeding, afgezet tegen andere variabelen									
VERGOEDING	350	150	325	175	350	350	300	250	250	
AANT. KR.	200	150	200	150	150	200	200	150	150	
OFF. TIJD	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	3	1,5	1,5	
DAADW. TIJD	2,5	2	1,5	2	1,5	2	3	2	2	
HOE LAAT UIT BED	04:30:00	05:15:00	03:45:00	05:00:00	04:15:00	04:15:00	04:15:00	04:45:00	04:45:00	
LEEF TIJD	23	32	50	25	49	18	55	58	59	

Soorten overeenkomsten	
TYPE OVEREENKOMST	AANTAL
Bezorg- of opdrachtovereenkomst	5
Freelance-overeenkomst	4
Arbeidscontract	0
Geen overeenkomst (zwart werk)	0
Weet ik niet	0

REACTIES

TOELICHTINGEN EN EXTRA INFORMATIE, GEGEVEN DOOR RESPONDENTEN

Zes respondenten hebben gebruik gemaakt van de mogelijkheid om extra informatie te geven via het tekstveld onderaan de vragenlijsten. De uitgebreidheid waarin dit gebeurde, verschilt per persoon. Hieronder hun verhalen. De nummering is niet gelijk aan de volgorde waarin respondenten in tabellen in het vorige hoofdstuk aan bod komen.

Respondent 1.

Er staat eigenlijk voor mijn wijk 73 minuten, dit is niet haalbaar. Dit heb ik ook aangegeven bij de rayonleider, maar die zegt dat dit wel het geval is en dat er daarom niets aan veranderd kan worden. Ik doe er ruim 2 uur over en op zaterdag kan ik niet alle kranten in een keer meenemen dus moet ik nog een keer op en neer fietsen, dan doe ik er 3 uur over. Onlangs zijn de wijken veranderd. Tegen mij is gezegd door de rayonleider dat de vergoeding er niet op achteruit gaat, maar bij mij gaat het gezien de toename in kranten fors op achteruit. Mijn krantenaantal is 106,74 procent omhoog gegaan en mijn salaris maar 80,08 procent. Terwijl dit eigenlijk evenhoog procentueel omhoog had moeten gaan. Aangezien mij van te voren hele andere dingen worden gezegd en mij niet bekend word gemaakt wat mijn exacte loon word heb ik aan de rayonleider aangegeven dat ik dit ronduit schandalig vind. Daarom word ik uitgelachen en ik heb het gevoel dat wat ik ook zeg hier niet naar geluisterd word en ook niets mee gedaan word. Tot slot vind ik het vreemd dat bij klachten er salaris wordt ingehouden. Ik bezorg tegen de 200 kranten, dan zit een fout in een klein hoekje. Bij de krant word aangegeven dat je kan lezen dus dat je dan ook gewoon goed moet kunnen bezorgen. Maar je gaat op een gegeven moment op de automatische piloot en als er dan ineens een adres af is gooi je het er een keer per ongeluk in. Er is geen nabezorging en ik heb alleen een krant voor mezelf over die ik dan eventueel erin kan doen om korting op mijn salaris te voorkomen (dan moet dit wel de juiste krant zijn). Tot slot heb ik wel eens gemaïld met dat ik het vreemd vind dat er voor mijn wijk 73 min staan, maar hier heb ik geen reactie op gekregen. De rayonleider heeft in persoon later gezegd dat de verkorting in tijd geen gevolgen zou hebben voor de vergoeding. Maar dit is klaarblijkelijk wel degelijk het geval. En bij ziekte of vakantie moet ik zelf vervanging zien te vinden, wat haast onmogelijk is. Andere bezorgers kunnen het er niet bij nemen en iemand regelen die het niet eerder heeft gedaan is gezien het aantal kranten ook erg lastig. Tot slot er was een bonus beloofd bij goede bezorging gezien de toevoeging van de gelderlander, maar deze heb ik nog niet mogen ontvangen terwijl mij vertelt is dat het bij afgelopen betaling zou zitten.

Respondent 2.

Ik was zelf verantwoordelijk voor het zoeken van vervanging bij vakantie, ziekte, etc. Door de grootte van de wijk werd dat steeds moeilijker, want waar vind je iemand die om 5u zijn nest uit wil? Inmiddels ben ik gestopt met deze baan, en daar ben ik erg blij mee. Het scheelt in m'n inkomen, maar ik had het veel eerder moeten doen.

Respondent 3.

Op de zaterdag is de tas erg zwaar. ik heb er dan ook een fietskar erbij.

Respondent 4.

alles toppie

Respondent 5.

Op je tassen staat leuke bijverdienste maar als je met 230 kranten petenbos in moet op de fiets 15 min al na mij wijk en kan niet alles meenemen dus daarom deed ik het met de auto ik vroeg een wijk in de buurt dat zou ik krijgen in nieuwe jaar dat vond ik goed maar voor oud en nieuw kreeg ik een brief ontslag waarom weten we nog niet me 2 zoons ook terwijl we al 17 jaar lopen maar dit was geen leuke bijverdienste dit was SLAVERNIJ niet leuk meer leuk baantje zeggen ze dan en staat op de tassen en maak je 1 klacht 60 euro eraf iedereen maak fouten maar onder tussen weten wij hoe het zit ze schreven zelf de klachten erop toen ik onder tussen na die abonnee,'s was geweest en hadden de krant dus wel gehad ik vind als je zeg leuke bij verdienste moet dat zo zijn en geen slavernij je beult je helemaal af is daar niks aan te doen ? Ik vind dit een vreselijke dephoudster en maar vloeken en schelden en dreigen tegen je omdat me man het ervoor heb gedaan dat was heel anders ieder 90 kranten en dichtbij iets meer of sommige 2 wijken dat was goede bij verdienste ben blij dat ik van haar af ben maar vind het fijn lekker in de buiten lucht

Respondent 6.

Ik heb wel eens geprotesteerd tegen de distributeur.

Omdat mij veel meer geld was beloofd, dan dat ik daadwekelijk betaald kreeg.

Die verwijst me dan door naar degene die boven haar staat. En die zegt dat de districtsvertegenwoordiger daar alleen iets over kan zeggen. Maar daar krijg je geen adres of telefoonnummer van.

Verder heb ik eens om een hogere vergoeding gevraagd, omdat het distributiepunt verhuisde en ik een kwartier langer onder weg was. Ik moest dat maar nemen of stoppen.

Ik krijg trouwens ook mijn vergoeding niet op papier. Die moet ik via het internet opvragen.

CONCLUSIES

(VOORLOPIG)

Gezien de relatief geringe omvang van de onderzoekspopulatie is het niet mogelijk om verregaand generaliseerbare conclusies te trekken. De steekproef is niet representatief voor ALLE ochtendkrantenbezorgers in Nederland. Ervan uitgaande dat er zo'n 40 bezorgers werken vanuit de twee depots van "De Persgroep" die Veenendaal rijk is, beschouwen we de de steekproef (=22,5%) wel representatief voor (alleen) de Veenendaalse situatie.

- **De hypothese is *juist***

Er is een structurele discrepantie tussen de beloofde werktijden en vergoedingen van ochtendkrantenbezorgers.

Tussen de officiële en daadwerkelijke werktijden zit een gemiddeld verschil van 0,4u (=24 minuten). Uit de reacties blijkt dat beloofde beloningen niet altijd worden uitgekeerd.

- **Er lijkt willekeur te bestaan in de beloning van de verschillende bezorgers**

Een bezorger ontvangt €150,- voor het bezorgen van 150 kranten in een wijk waar 1,5u voor is berekend; een andere bezorger vangt voor het zelfde aantal kranten en dezelfde berekende tijd €350,-. Natuurlijk valt e.e.a. af te dingen vanwege de grove afronding in de antwoordmogelijkheden, maar dit verschil is wel erg groot. Een situatie van hetzelfde loon voor hetzelfde werk is niet van toepassing in de Veense situatie.

- **Het bezorgen van ochtendkranten is *niet* de beste bijverdienste**

Als bezorger weet je niet waar je aan toe bent. Je werkt hard, maar niet voor de beloofde vergoeding en langer dan je is voorberekend.

Daarbij ben je zelf verantwoordelijk voor vervanging bij ziekte en vakantie, voor werk waarvoor een vaste bezorger soms al om 3:45u uit bed moet. Hoewel je zes dagen in de week aan de bak moet, heb je geen volwaardig arbeidscontract.

AANBEVELINGEN

- **Vervolgonderzoek**

Onderzoek de positie van krantenbezorgers op grotere (landelijke) schaal; zodoende krijg je een duidelijk – generaliseerbaar – inzicht in de kwaliteit van deze "beste bijverdienste".

- **Politieke discussie**

Indien uit vervolgonderzoek dezelfde conclusies kunnen worden getrokken als uit dit onderzoek, is het van belang dat de "Haagse" discussie over de positie van krantenbezorgers zo snel mogelijk op nieuw gevoerd wordt.